

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A. kiadóhivatalban; Budapestben Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Janus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppel Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben Vatzina R. hirdetési irodájában

8. szám.

BRASSÓ, Kedd, január 19-én.

II-ik évfolyam 1886.

Tisztelettel kérjük lapunk azon tisztelt olvasóit, a
kik előfizetési díjaikat még be nem küldötték:
szíveskedjenek azt mielőbb eszközölni, hogy a
lap szétküldésében zavar vagy fennakadás ne
álljon be.

A kultúregylet és a „Gazeta“.

IV.

A Brassó városi tanácsnál magyar tanácsosról beszélni egyértelmű lenne az istenkáromlással. Lássuk részletesen. Brassó városi tanácsos magyar tanácsos: 0, díjok 1, árvaszék: 0, rendőrség: 1, adóhivatal: 1 írnok, adóhivatali pénztár: 0, egészségügyi személyzet: 0, építészeti hivatalnál: 0, gazdaságnál: 0, erdőszetnél Brassóban: 0, Törösvároton: 1, bejelentési hivatalnál: 1, zálogháznál: 0, erdélyi banknál: 2, takarékpénztárnál: 0, előlegezési egyletnél: 0, nyugdíj-intézetnél: 1. — Ehhez csakugyan nem kell kommentár.

A Brassó városi képviselő-testület áll 100 választott tagból és 100 virilistából. A választott tagok között az egész város területéről, Felső-Tömös és a Salamon-kövétől le a méhkertekig van 2 magyar és 13 virilista. Kell-e ehhez kommentár? Megadjuk, csak türelmet kérünk. Lássuk előbb a brassói ipar- és kereskedelmi kamara adatait a „Kronst. Zeitung“ 1881. évi ápril havi 69. számából.

Az előbb említett lapban a brassói ipar- és kereskedelmi társulati tagok így vannak előadva: Beltagok, a kiknek Brassóban kell lakni. 1. A kereskedelmi osztályban magyarok Lázár Gerő és Vasadi József; tehát 16 tag közül csak kettő magyar. Az ipar-szakosztályban: Bartha István, Józsa Ferencz, Koródi Mihály és Szele István; tehát 16 tag közül 4 magyar. Kültag a kereskedelmi osztályban Brassó megyéből egy magyar sincs; Háromszék megyéből: K.-Vásárhelyről Török Bálint, S.-Szentgyörgyről Bogdán Arthur; Csik megyéből: Csikszere-dából Pecsénki Kristóf, Gy.-Szentmiklósról Merza Kristóf; Udvarhely megyéből: Sz.-Udvarhelyről Ugron Gábor, Sz.-Keresztúrról Pap Ödön; Fogarasmegyéből Zachariás József és Fogarásból Novák János; összesen 8. Az ipari szakosztályban: Brassó megyéből: türkösi Bartha Zsigmond; Háromszék megyéből: K.-Vásárhelyről Sáska Antal, S.-Szentgyörgyről Binder Lajos, Baróthról Greguss János; Csik megyéből Száva Lukács; Udvarhely megyéből Kapsa

Bálint, Sz.-Udvarhelyről Tomasovics Domokos, Sz.-Keresztúrról Kövendi Károly; Fogarasmegyéből Szócs István; összesen 9. A kültagok összege 17, a beltagoké 6, összesen 23, a kik 315 ezer magyar-székelyt képviselnek; míg a szászoknál a beltagok a két osztályban 18, a románoké 6, összesen 24, a kültagoké szászok 29, románok 2; mindössze a szász bel- és kültagok száma 47, kik 170 ezer lelket képviselnek, a román kül- és beltagok száma összesen 12, kik 306 ezer lelket képviselnek. A szász és román beltagok száma 24 s ezzel szemben a magyaroké 9, a szász és román kültagok száma 31 s ezzel szemben a magyaroké 17; a szász és román bel- és kültagok száma 59, s ezzel szemben a magyaroké 23.

Most lássuk a brassó megyei köztörvényhatóság tagjait. A választott tagok száma összesen 84; ebből szász 59, magyar 13, román 12. Brassó megye összes népessége az 1881. évi összeírás szerint 83.929 lélek; — ebből szász 26.579 s ezt képviseli 59 választott tag, magyar 23.948 lélek s ezt képviseli 13 tag, román 29.579 s ezt képviseli 12 tag. A szász és román választott tagok száma 71 s ezzel szemben a magyaroké 13. A virilista tagok így oszlanak meg: szász 64, román 12, magyar 7, összesen 83; póttagok szász 13, magyar 3, román 2, összesen 18. E szerint 136 szász és 25 román, összesen 161 szász-román taggal szemben van 23 magyar tag. A szász községek mind képviselve vannak, így a Hét-falu is, míg Barcza-Ujfalu, Krizba és Apácza azt sem tudják, mi fán terem az a köztörvényhatósági gyűlés. Mint képviselők szerepelnek a szász és román lelkészek, szász és román gimnáziumi tanárok, de magyar papot, magyar tanárt egyetlen egyet sem találunk. Ebből kifolyólag a közigazgatási bizottságban a 10 választott tag közül szász nyolcz, magyar egy, román egy.

Ugy hiszem, hogy ezek a számok eléggé kifejezik azt: hogy Brassó megyében a nemzetiségek tulnyomottsága és önkénye miatt még törvényes jogainkat is csak megszorítva gyakorolhatjuk, mert a mit épen akarnak, azt mivelhetik velünk. — Mi sértő van ebben? Békebontó vagyok-e azért, ha azt mondom, hogy ha összefognak, a mint most nagyon divatos lett, úgy önkényüknek vagyunk odalökve? Nem mutatták-e meg ezt a Brassó

városi ipariskola-bizottság megválasztásánál, midőn abba egyetlen magyart sem választottak csupán nemzetiségi chauvinizmusból?

Jól van, de a sajtóról azt mertem írni, hogy hazafiatlan és magyarellenés. — Azt és ezt, fájdalom, nem kell bebizonyítanom számokkal. Elég, ha arra figyelmeztetem a nemzetiségi lapok szerkesztőit, hogy mutassanak vagy bár nevezzenek meg a magyar sajtó termékei közül akármelyik párt részéről, tehát a szabadelvű, a mérsékelt ellenzéki és függetlenségi pártok részéről csak egyetlen lapot, a mely helyeselné az itteni nemzetiségi sajtó két termékének magatartását. Az igaz, hogy azt a hazafiságot sokféle képen csürik-csavarják, de már én csak magyar hazafi vagyok. Én nem járok sem Bukarestbe, sem Németországba hazám, nemzetem ellen vádaskodni. Én érzem a magyar költő intó szövegét: „Itt élned, halnod kell!“ és mert ezt érzem és tudom, még egyszer visszautasítom az izgató „Gazeta“ rágalmát, mintha én Brassó város polgárait egymásra akarnám ingerelni.

Nagyon jól tudom, hogy az a kultúregyleti elnökség szurja a tulzók szeméit, de már arról nem tehetek; az a magyar nemzet ügye és én annak hű szolgája voltam és leszek sőt, — tessék ezt megjegyezni a Gazetának. A brassói magyarság nem képez válaszfalat maga és a szász-román nemzetiség között, megmutatta ezt a magyar kaszinó 25 éves emléktünnepén. . . .

Melyik tudna Brassóban a magyar, szász és román elem közül egymás nélkül megélni? Ez nagyon könnyű kérdés. Egyik sem. — Tessék ezt valahára belátni a Gazetának s ne tegyen úgy, mint a talpat lopott cigány, ki, midőn rajtakapták s megszabadott, még ő kiáltotta lehangosabban, hogy: „fogják meg! fogják meg!“

Igenis, meg kell szünni önök részéről az állam nyelve, a magyar közművelődési törekvések elleni káromkodásnak, szívtelen izgatásnak. Mutassák meg hazafiságukat azzal, hogy szóljanak így egy szívvel-lélekkel: „Mint Németországban a német, mint Romániában a román nyelvet tisztelni kell és a közművelődésre való törekvést hazafias cselekedetnek tartják: úgy Magyarországon is a magyar nyelvet, a magyar kulturális törekvéseket minden tiszta keblű hazafi levett kalappal köteles üdvözölni.“

A „BRASSÓ“ TÁRCZAJA.

A kótanu.

Keresztuton két kaftanos
Lengyel zsidó válik;
Az egyiknek sűrű erdön
Kell menni hazáig.

»Pajtás! félek a rablóktól:
Nesze, itt a pénzem;
Majd tanum lesz e határhoz,
Hogyha visszakérem.«

Kérte később a sajátját,
De a másik mondja:
»Tévedsz, pajtás! bizon nékem
Pénzt nem adtál soha!«

Pörbe mennek. Bíró kérdi:
Hol a tanu, valló? —
(No mehetnek, a hogy jöttek:
Tárva kapu, ajtó!)

De a vesztos fürgén hoz egy
Követ az udvarról:
»Ez a tanum!...« És a másik:
»Nem e kő volt akkor!...«

Elszólta magát a bűnös,
Vallomásra birták;
Meglakolt, és szégyenszemre
Hordta el az irhát.

Baráczy Sándor.

Könyvpiacz.

A karácsonyi versengés ideje lejárt. Írók s művészek, ki önelégülten, ki a kritika s közönség mostoha bánásmódja miatt lehangolva, új versengésre készülnek — a tavaszra.

A főidény karácsony. Ekkor legnagyobb a kereslet és új mű. A mellékidény — ha szabad úgy neveznünk, — a tavasz. A mi elmaradt karácsonról, megmarad tavaszra s a ki fél a karácsonyi nagy verseny-nyel szembe szállni, az most buvik ki odújából.

Van azonban a munkáknak még egy harmadik neme, melyre nézve a tavasz kedvezőbb, mint a karácsony.

Ez a régiebb s újabb, hosszabbra nyúló vállalatok. A gyakorlott és tapasztalt kiadó füzetes vállalatokat tavasszal indít meg leginkább, midőn szélsé-
szen van a piacon, bár vállalatával bátran szembe-
szállhatna a karácsonyi termékekkel.

Igy tett legrégebb, de egyszersmind legjelesebb kiadónk, Ráth Mór is. A tavasz előhírnöke gyanánt köszöntött ő be néhány újabb kiadványával, jelezve, hogy a tavaszi könyvpiacz már megnyílt.

Ráth Mór azon kevés kiadó közé tartozik, kinek kiadói érdemei méltán sorozhatók irodalmunk legnagyobbjainak érdemei mellé. A mire azok szellemi tőkéjüket fordították, arra ő anyagi tőkét áldozott. — Méltán érdemi meg a nemzet elismerését, a ki,

mint ő, egy félszázadnál tovább szolgálja már nemzeti irodalmunkat.

Arany János összes műveinek gyönyörű kiadását alig befejezve, már ismét új vállalatot indított meg.

Nagy történetésünk, Horváth Mihály „Huszonöt év Magyarország történetéből 1823—1848“ című remek műve Ráth Mór harmadik, javított kiadásában fog megjelenni.

Nagy történetésünk ezen epochális munkája már teljesen hiányzik a könyvpiaczról. Ezen munkának kiadása tehát hézagot pótol, miként a munka legelső megjelenése valóban hézagot pótol. Nemzetünk öntudatra, életre, ébredésre, szabadságharcunk kitörésének előzményei nyomtatlanul elenyésznek vala, ha Horváth Mihály nem írja meg e művét.

„Magyarország története“ 1822-ig terjedt csak a szerző nyolcz kötetes művében; a „Függetlenségi harczot“ szintén megírta a szerző. De 1822 és 1848 között nagy események kora áll. Ennek történelme hiányzott. Csak élő történetek ismerték azt. Ezt mentette Horváth Mihály az enyészettől, a feledéstől a nemzetnek. Ezt menti meg Ráth Mór újabban a fiatalabb, a mai nemzedéknek.

A nagy mű első füzeté megjelent. Ára 50 kr. Kiállítása gyönyörű, ára felette olcsó. Az első füzet az 1825-iki országgyűlés előtti viszonyokkal foglalkozik.

— Ekkor a magyar sajtó is levett kalappal üdvözlendi önök; de a magyar nemzetet arról az utról, melyre lépett, hogy társadalmi uton önmegadózatásból is tökélet teremtsen és fiainak neveltetéséről így is gondoskodjék, hogy visszaszerzett ezeréves alkotmányát meg is védelmezze: iczi-piczi legények önök arra, hogy eltérítsék!

Nem tőlem függ, hanem önöktől, hogy a magyar nemzet jobb véleménynyel legyen sajátjuk felől. Hogy ma én is abban a nézetben vagyok, mint nemzetem milliói, arról én nem, de önök tehetnek.

Koós Ferencz, m. k.
kir. tanácsos tanfelügyelő,
a kultur-főkegylet elnöke.

Belföld.

Országgyűlés. A költségvetés általános tárgyalásának negyedik napja volt 16-én. Az első szónok Enyedi Lukács jól átgondolt, szakszerű beszédben vette bírálata alá a kormány pénzügyi politikáját és párhuzamot vonva e közt és a volt Deák-párti kormányok pénzügyi politikája között, arra a következtetésre jutott, hogy a Tisza-régime fokozott mértékben követte el ugyanazokat a hibákat, mint a Deák-párti kormányok. Végül határozatai javaslatot nyújtott be a budgetre vonatkozó parlamenti, ellenőrzés hatályosabbá tétele iránt. Barla József és Orbán Balázs szintén a költségvetés ellen nyilatkoztak, valamint Törs Kálmán is, a ki nagy tárgyiagossággal vette bonczkés alá az ország pénzügyi helyzetét és különösen érdekes összehasonlításokat tett Ausztria és Magyarország költségvetései között. Ezután még Szalay Károly szólott a költségvetés ellen, végül pedig Tisza miniszterelnök mondott hosszabb, polemikus természetű beszédet, melyben leginkább Horánszky ellen fordulva, figyelemre méltó nyilatkozatokat tett a horvát kérdéssel, a nemzetiségi viszonyokról, a közművelődési egyletekről és utalt az ország hitelének emelkedésére, mint a magyar állam fennállása iránt való bizalom legerősebb bizonyítékára. — Másnap, 16-án folytatták a tárgyalást. Szóltak: Margittay Gyula, Beöthy Ákos, Herman Ottó.

A Főrendiházban az öt éves mandatum tárgyalása folyt 16-án Apponyi György, Prónay Gábor, ellene, Ghiczy. Kautz mellette szóltak. Az ülés heves volt a törvényjavaslat elfogadtatott.

A nagykiállói kerületben az elhunyt Kállay János helyére a függetlenségi párt — mint értesülünk — egyhangulag Gaál Elek balkányi földbirtokost a szabócsmegyei 48-as párt elnökét léptette föl.

Külföld.

A szerb-bolgár háború.

Bécs, jan. 17. A szerb kormány a hatalmak együttes jegyzékére való válaszában ki fogja jelenteni, hogy a béke megkötése előtt a demobilizáció lehetetlen.

Filippopol, jan. 17. A Havas-ügynökség jelent: A fejedelem üdvözlétére Sófába ment küldöttség ide azzal a biztosítással tért vissza, hogy több hatalmasság elvben elfogadta a bolgár uniót és a kérdés jelenleg a porta beleegyezésétől függ. E hír itt nagy meglepéssel fogadtatott.

Az újabb vállalat mellett a fáradhatlan kiadó határozatlan Eötvösünk műveit is felfrissíti olvasó, diszes kiállításban.

A XIX. század uralkodó eszméinek befolyása az államra felavatta Eötvöst európai nevezetességű íróvá. Azt a feltűnést, a melyet a Karthausi okozott, fokozta, tetézte ez a mű. S ezt most olvasó, diszes, füzetes kiadásban veszi az olvasó. A VI. füzet épen most jelent meg, ára csak 50 kr.

Eötvös emlékbeszédeiről szólni, túlhaladt álláspont. Az a szónoki tehetség, melylyel ő birt, keveseknek volt megadva. Minden beszéde, azok minden den mondata egy-egy remek alkotás. Maradandóbbak azok ama phidiaszi szobroknál, melyekkel Vörösmarty műveit oly gyönyörűen hasonlítja össze. Az „Emlékbeszéd” II. füzeté szintén most jelent meg, ára 50 krajczár.

Még egy szép vállalat van Ráth Mórnak. Erről egy ízben már hosszabban szoltunk. Gróf Tolsztoj Leonak párját ritkító korrajza „Háború és Béke” ez. A „Revue des deux mondes” ismertetését közöltük volt annak idején s most nincs mit hozzátennünk ahhoz. E vállalat 7. füzeté jelent meg; ára 60 kr.

Ezek a tavaszi könyvpiacon előhírnökei. Szerzők s kiállítás teljes összhangzatban. Csak egy irányban van disharmónia. A mily nagyok a szerzők, a mily fényes a kiállítás, oly olvasó az ár. Hinni, remélni akarjuk, hogy e disharmónia előnyére lesz a kiadónak s közönségnek egyaránt. E reményben ajánljuk ezen műveket s általában Ráth Mór kiadónkat a t. irodalompartoló közönség szíves figyelmébe s pártfogásába.

Belgrád, jan. 17. Szerbia a nagy hatalmak kollektív jegyzékének megfelelőleg kész lefegyverkezni, mihielyt a nagy hatalmak megszüntetik a háború indító okát és ez értelemben fog válaszolni a jegyzékre. Horvathovics tábornok folytatja szemleutját. A nép és katonaság mindenütt ovációkkal fogadja.

Szófia, jan. 17. Orosz tisztok újra teljes számmal vannak Bulgáriában és a legfontosabb tiszt állomásokat elfoglalták. Ez a bolgár tisztok között nagy elkeseredésre ad alkalmat. Itt és Tirnovban serényen folyik a fegyverkezés. A békében nem hisz senki.

Megyei ügyek.

Brassó megye közigazgatási bizottságának havi ülése.

(Vége.)

További fontos tárgy a kir. adóhivatal s illeték-kiszabási hivatal helyiségváltoztatása. Még a múlt évi márczius havi ülésben Schnell Károly biz. tag felszólalt, hogy a kir. adóhivatalban egyrészt lassu a pénzkezelés, mert a tisztviselő kevés, másrészt a helyiség oly kicsiny, hogy az igényeknek nem felel meg. Ennek következtében a közig. bizottság akkor megkereste a n.-szabeni pénzügyigazgatóságot a sérelmek orvoslásáért. Ez azonban ugy a tisztviselők számát, mint a helyiséget elengedőnek találván, a kérelmet megtagadta. Ez ügy most újra felszínre került, a mennyiben a kir. adófelügyelő indítványára a közig. bizottság ujabban megkeresi a pénzügyigazgatóságot engedélyezné, hogy az illeték-kiszabási s kir. adóhivatal a mostani félreeső helyekről a főterre egy épületbe helyeztessék át s erre nézve javaslatba hozatik a Trauschenfels-féle ház első emelete.

Gróf Schweinitz Gyula felhossa, miszerint tudomására jutott, hogy a brassai postahivatal a megérkezett csomagokat stb. nagy késedelemmel kézbe síteti, miért is a közlekedési miniszterhez megkeresés volna intézendő, hogy ezen az iparra s kereskedelemre nézve sérelmes ügyet vizsgáltsa meg és elenyésztse a sérelmeket. Tompa Sándor főjegyző elvben elfogadja az indítványt, de minthogy ezen alakjában ugy tűnnék az fel, mintha a közigazgatási bizottság a helybeli postahivatal személyzete ellen akarna panaszt emelni, holott köztudomásu, hogy a netaláni sérelmek elvitázhatatlan oka az itteni postahivatal személyzetének csekély száma s a forgalom rendkívül nagy volta, indítványozza, hogy a közig. bizottság határozatilag mondja ki, miszerint a közlekedési miniszter feliratilag kérésék fel, az itteni postahivatalnál személyszaporítást engedélyezni. A gyűlés hozzájárulván ezen indítványhoz, megbizza az alispánt s főjegyzőt, a felirathoz szükségelt adatok beszerzésével s a felirat szerkesztésével, illetve felterjesztésével.

Ugyan gróf Schweinitz Gyula indítványozza, hogy a kormány kéressék fel országos kölcsönös jégkárbiztosítási intézmény létesítésére; a gyűlés az indítvány tanulmányozására s véleményes jelentés tételre kiküld egy Maager Ferencz, Schlandt Gottlieb s Tompa Sándor főjegyzőből álló bizottságot.

Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő referálta a zsidó anyakönyvek ügyét. Eszerint Brassóban a zsidó anyakönyvek ezentul is két helyütt fognak vezetni. A haladóparti hitközség anyakönyvvezetője Aronsohn Löbl, az orthodoxoké pedig Adler Bernát lesz.

Végül megemlítésre méltó a folyó tárgyak közül Lukhart Oszkár három rendbeli panaszsa kárterítésért Brassó város tanácsa ellen. — Az ügy felette hosszú s bonyadalmas, — azzal e helyütt bővebben nem foglalkozhatunk. Annyit azonban konstatálnunk kell, hogy panaszos Lukhardtnak három rendbeli panaszsa a városi tanács ellen teljesen alapos és jogosult. Szerény véleményünk szerint nincs is az a hatóság, mely ezt kétségbe vonhatná. Csak hogy panaszos nem követi a törvényes utat s ezért kell ügyeit elvesztenie. Jelen panasz is beadott a közigazgatási bizottsághoz — három külön-külön önálló panasz egy csoportban, — a nélkül, hogy az egyes ügyekben érdemleges első vagy másodfoku határozat volna. Ezért a bizottság oly hozzáadással küldte le az aktákat a tanácsnak, kézbesíttesse azokat panaszosnak, azon megjegyzés mellett, hogy a panasz három ága közül egyik sem képez érdemleges határozat elleni oly fellebbezést, melyre ezen közigazgatási bizottság hivatva lenne másodfokban határozni és nincs a panasznak oly tényálladéka, miért fegyelmi eljárásnak lehetne helye, sőt ellenkezőleg a panasz mindhárom ága kizárólagosan magántügy jellegét viseli, a nélkül azonban, hogy ez idő szerint akár első, akár másodfoku érdemleges határozat elbírálás alatt állana, miért is utasítatik panaszos, netaláni sérelmeivel külön-külön az arra illetékes hatóságnál tetszés szerint fellépni s minden egyes esetben külön-külön első foku határozat nyel-

résének kieszközlésére törekedve, annak eredményéhez képest a tovább netalán szükségesnek mutakozó lépéseket megtenni.

(Ezen ügyre, a mennyire csak lehet, visszatérünk. — Szerk.)

Egyéb nevezetes tárgya a gyűlésnek nem volt.

Egyletek.

A „Brassói magyar kaszinó” f. hó 17-én délutáni 3 órakor a tagok igen élénk részvétele mellett tartotta idei tisztújító közgyűlését. A gyűlésen gr. Bethlen András főispán ő méltósága, mint az egylet elnöke, elnökölt, a ki rövid beszéddel megnyitván az ülést, a jegyző felolvasta előbb a legutóbbi közgyűlés jegyzőkönyvét, majd a választmány jelentését az elmúlt egyleti évi működéséről. A jelentés a kaszinó teljesen virágzó állapotát tünteti fel, egyszersmind bizonyosságát adván annak, hogy ezen kulturális intézményünk sorsa oly kezekbe van letéve, melyek azt szellemileg és anyagiilag is teljes virágzásra emelik.

Ezt követte a pénztári s könyvtári jelentés, melyből azon örömdetes eredmény tűnik ki, hogy ugy a pénztári maradvány, mint a könyvtár állása becsületére válik a választmánynak. Miután még az 1886. évi költségvetést fogadta el a gyűlés egyhangulag, Lázár Gerő igazgató a választmány nevében azon indítványt terjesztette elé: válaszsza meg a közgyűlés Tisza Kálmán miniszterelnököt, Trefort Ágoston vallás- és közoktatásügyi minisztert, gr. Bethlen András főispánt, gr. Bethlen Gábor főispánt, az „E. M. K. E.” elnökét, gróf Kálnoky Dénest és Beldi Istvánt részben a haza s magyarság, részben pedig a kaszinó körül szerzett hervadhatlan érdemeik elismerésül az egylet disztagjaivá. Leirhatatlan lelkesedés követte ez indítványt, harsogó éljenek töltötték meg a termet, melyek csak akkor szűntek meg, mikor az elnöklő főispán szép szavakkal ecselte annak fontosságát, hogy a kaszinó Tisza s Trefort minisztereket disztagjaivá választotta, — a mi jele — ugy mond — annak, hogy a kaszinó tudja, mivel tartozik a haza nagyjainak. A mi pedig a többieket illeti, ebben csak a hála s elismerés nyilvánulását látja, mit az illetők nevében is megköszön.

Ezt a tisztújítás követte, mely közfelkiáltással történt. Ismét jele annak, hogy a kaszinó tagjai méltányolják az érdemet, s az elismerést nem tagadják még azoktól, kik érdekében fáradoznak.

A választás eredménye következő: Elnök: gróf Bethlen András főispán; igazgató Lázár Gerő; gazda Verzár Lukács; pénztáros Szele István; titkár János Lajos, könyvtáros Spaller József s könyvtári ellenőr Erős Sándor.

Lázár Gerő maga és tisztársai nevében megköszönvén az újlag beléjük helyezett bizalmat, a választást követőleg az elnöklő főispán a választmány megválasztására Livta fel a közgyűlést s a szavazatok beszédére Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő elnökielte alatt dr. Kádebó Ferencz s Orbán Ferenczből álló bizottságot küldvén ki, a gyűlést felfüggesztette.

Ezután megindult a legélénkebb mozgalom, melynek eredményét a választási elnök majd két órai szünet után kihirdetvén, elnöklő főispán a következőkből álló választmányt megválasztottnak nyilvánítja:

Harmath Lajos, Tompa Sándor, Otóbrán Nándor, Mayer József, Kenyeres Adolf, Josefi Imre, Molnár János, Koós Ferencz, Orbán Ferencz, dr. Weisz Ignác, Malcher Mór, dr. Kádebó Ferencz, Vizi József, Dobiczky Sándor, Vargyasy Ferencz.

Tanügy.

I.

A nagyméltóságú vall. és közokt. m. kir. miniszternek m. évi december hó 14-én 12793 sz. a. kelt magas rendelete alapján az országos magyar gazdasági egyesület megbízásából Villási Pál által szerkesztett „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti füzetek” a felső nép és polgári iskolák, valamint a brassói ág. ev. tanítóképezde számára gazdaság tanítási, szemléleti segédeszközül ezennel ajánlom. Megszerezhető nevezett egyesületnél Budapesten, köztelek; előfizetési ára egy évre 12 füzetre 4 frt.

Brassó, 1886 évi január hó 12-én.

Koós Ferencz
kir. tanácsos tanfelügyelő.

II.

„Paedagogiai Plutarch” jelesebb paedagogusok, kiválóbb tanferfiak arckép és életrajz gyűjteménye tekintettel a magyarokra, szerkeszti Orbók Mór. Egy füzet ára 20 kr. Megszerezhető Pozsonyban Drotteff Rudolf könyvtárusnál vagy a brassói könyvkereskedők utján. Ezen művet a brassó megyei néptanító urak becses figyelmébe kiválóan ajánlom s intézkedtem, hogy abból mutatóvány példányokat kapjanak, minthogy egy tanító könyvtárából sem hiányozhat.

Brassó, 1886 évi január hó 12-én.

Koós Ferencz,
kir. tanácsos tanfelügyelő.

Vidéki élet.

Hétfalu, 1886. jan. 12.

Tizennégy év óta várta Hétfalu magyar és román lakos-ága birtokügyeiben a kormány intézkedését s mind hasztalan. A lefolyó évekkel nem apadtak, sőt szaporodtak a perek s ezek emésztenek fel. De az anyagi veszteségnél sokkal nagyobb a romlás, mi a magyar nemzeti erő hanyatlásában mutatkozik. Kenyer nélkül nincs szellem. Elvett kenyereért, kenyere-értadó birtokaért kiállt a szegény hétfalusi csángó nép. E jankiáltással üdvözlí az 1886. évet is. Megfosztva minden jövedelmétől, egyesek zsebéből csinálni köz-ségi pénztárt s hordozni tizszerte nagyobb terhet, mint 1848 előtt s minden téren megkötve legyen a kéz valamely jövedelemforrás megnyitására s meg hiúsítva látni minden reményt a szabadulásra; nem pokoli kin ez?

Ezer titkos száakkal van a nép lenyűgözve s mig a kormány e száakat nem tépi szét: még a hivatottak sem mernek ennyi szikla és örvény közt támogatóni fellépni. Pedig épen ott kellene a bazafiság-nak kilépni a küzdterre, visszahódítani az elvont alapot.

Majd ha Brassóban melegebb szellők lengedez-nek s az ottani magyarságnak is lesz befolyása a vá-ros kormányzatába: talán kedvesebb viszony fog ki-fejlődni s megszűnik a kedv több per indítására.

Bár ez se indult volna meg! De ki tehet róla, ha a hatalmas nem fér a bőrében? A tény következő:

Bácsfalu két utcájára viz hiányában szenvedvén, előjárósága mérnöki terv szerint két ezer forintot meg-haladó költséggel csöves kutakat létesített s lehetővé tette, hogy mindenki „Gotár” sziklaja alul kiforró egészséges tiszta vízzel élhessen. E nagy terhet azonban a köz-ség nem bírta meg, de hála az égnek, mikor legna-gyobb szükség volt, két zsidó hazánkfia forrásviz ke-resésére indult Bácsfaluba s talált is oly tiszta vizűt, mely nem áll hátrább Mózes forrásauál, melyet vas-vesszeje nyitott a közsiklából.

A forrás fele át lett engedve 25 évi 300 forint haszonbér lefizetés mellett. Quittner és Kupferstich hazánkfiak még azon előnyben is részesíték a közsé- get, hogy 600 forintot előre lefizettek a vízvetés köl- tségeinek fedezésére.

A dus forrás neve: „Sándorvize” s Bácsfalu ha- tárában van „Tatárcsiga” és „Tiszás” hegy alján az erdőle ut mellett. E forrás Bácsfalu kaszálóival bor- tott hegyéből ered, legelőjén és alább mezején foly le a Tömösbe. Vízét a bácsfalusi csorda használta leg- inkább és ha kellett az ott járó favágók is, mert e községnek elég jó vizet adott a teremő Tömösvár jobb oldalán fel egész a Predeal tetőig.

Ha meglátogatja valaki a derestyei szeszgyárt s ivó vízre van szüksége, fordul a csap és „tessék Sán- dorvize” pohárba gyöngyözik a ritka üde ital. Jónak kell lenni annak a szesznek, mely e vízből táplálko- zik. A forráshelyét jelenleg egy csinos kápolnához hasonló falazat veszi körül, melyben a víz két részre oszlik, egyik része a haszonbérlok által épített víz- medreibe a járó-kelők számára, a másik hosszú utat téve föld alatti csatornákon foly le a szeszgyárba.

Hajh e forrásnak is per tárgyává kellett lenni, pedig Brassó városa soha, de soha semmire sem hasz- nálta e vizet, nem is fekszik területén, nem is gondozta soha, nem is tudta, létezik-e „Sándorvize” valahol a világon. Így emészti fel a város a szegény csángó nép minden anyagi erejét s ennek orvoslására nincs segély a megmagyarosodott megyében.

Siessen hát a kormány és oldja meg a hétfalusi kérdést. Vágja ketté a gordiusi csomót s Brassó kény- szerűlni fog megelégedni a magáéval s visszavonulni azon területről, mely mindig az igen szűk hatású csán- gó nép birtoka volt s megélhetésének alapját képezte. És vajjon nem érdemi-e meg e szegény nép a gyors felszabadítást? Talál-e a kormány ott a Czenk alatt a magyarságot kivéve annyi hazafiságot, mint itt a Csú- kás és Nagykőhavas lábait alatt? Nem küzdtek-e vé- gig a hajdani „várósők”, „fekete zekés” „fehér zekés darabontok” „plajások” élő utódai az 1848—49. évi szabadságharcot áldozva élettel, vagyonnal a haza oltárára? Nem az a nép volt-e az első iskolái álla- mosításában, hogy az állami eszme, a magyar hazafi- ság megerősülhessen a kifelé húzó elemek között is? A hü csángó nép soha sem volt hazaáruló s nem is lesz. Küzd a kormány oldalán a végső lehelletig. — Avagy kire támaszkodhatik a kormány e vidéken in- kább, mint a magyarra? Ha e népet erősíti, magát erősíti.

Tatragi.

Carneval.

A brassói magyar dalegylet közelebből felhívást kapott Carneval herczeg ő vidámságától (ő bohókás- ságától) egy tánczczal egybekötendő farsangi estély rendelkezésére; a felhívás — mint alkalmunk volt

meggyőződni — oly változatos program összeállí- tását követeli a fentisztelet dalegylet elnökségetől, mely míg egyfelől az e 62 napos hosszú táncz- évadban még kilátásba sem helyezett tánczestélyeket pótolni lesz hivatva, más felől a n. ér. közönségnek több élvezetet szerezzen, mint holmi hivatalos és nem hivatalos táncz-kötelmek lerovásának alkalmul szolgálni. E főbb szempont szí- goru szem előtt tartásával gondoskodva leszen min- denek felett arról, hogy a kinek kisebb-nagyobb váltóadósága van, beleértve azon ominozus körül- ményt is, hogy az az est lejártával azonnal esedé- kessé válik — e pár órai műsor lefolyása alatt adós- ságát Lethe vizébe meritse, kit felesége illetve férje azon napon vagy a megelőzőkön is kuklina példájára ékes praedikációkkal fertraktált — ez est alatt azo- kat szerelmi vallomásoknak tekintse és végre kiket bárminemű kisebc testi fogyatkozások, teszem náta, fejfájás, köhögés stb. környékeznek — a kitörő ka- czajra mulhatlanul alkalmat adó ezt befolyása közben azok menten eltávolíttassanak: szóval az elnökség szigoruan felvigyáz arra, hogy ki-ki annyit kedvet vi- hessen magával az estélyről, a mennyi épen elégséges legyen ez évben esetlegesen előforduló kellemetlensé- gek ellensúlyozására, békés elviselésére.

Az estély, Carneval ő bohókássának szigoru meghagyása folytán, műnyelven a cigányok hava — február 1-én a szokott helviségben Nr. 1. — a ta- pasztalt circumstántiák — terített asztal — kéréhet- len betartásával fog befolyjni.

A közönség részéről szem előtt tartandó kívá- nalmak: a nőket illetőleg: legyező legkevesebb 2 drb. üvegese bármily nagyságban — minél nagyobb, an- nál jobb; szükségességét eléggé indokolja az ilyes esték jellege, a férfiakat illetőleg: telt tárcza, minél teltebb annál kedvezőbb a tulajdonosra nézve, specia- lis költségletek fedezésére; továbbá, a kinek van öltse fel, illetőleg tegye fel a klakkot, frakkot és jakkot — különben e kettős kk-val írott apparatu- mok nem létele ne busítva el a tekintetben szűkül- ködöket: a jó kedv, általános megelégedés ez estélyen azok nélkül is meglenne: mi tekintetben garantiát nyújt

Carneval akaratának végrehajtó bizottsága.

Az idei hosszú farsang megnyitójául tekintendő a bál, melyet a lutheránus nőegylet a felső le- ányiskola javára f. hó 16-án rendezett a „Redoute”- ban. A nőegyleti bálók egyáltalán mindig a legjobb s legsikerültebb mulatságoknak tekintetnek városunk- ban: s minden felekezet, hogy ne mondjuk nemzeti- ség, a maga nőegyletének a bálját első „elite mulatság- nak veszi: melyen okvetlenül meg kell jelenni. S ez he- lyesen van így. A jótékonyaság zászlója alá, különö- sen, ha hölgyek lobogtatják: valláskülönség nélkül csoportosul a mulatva jöttenni akarók serege.

Az idén első a szász nőegylet volt; hogy lépten kö- vessék a román és kath. nőegyletek báljai. A bál igen fényesen sikerült; a terem zsufolásig volt tele a leg- szebb közönséggel, mely fesztelenül s vidáman mu- latott.

Képviselve láttuk itt a még csak most bemuta- tott ifju szép leányokon kívül a társodalmunk által már felkavart jelenségeket épugy, — mint az ifju és idősebb asszonyok legszebbjeit.

E sorok írója igen sajnálja, hogy nem lehet oly szerencsés helyzetben közölni a neveket: mert oly ko- szoru lenne ez, melyet mindenki irigyelne: így csak azon egyszerű igazsággal kell megelégedni a jelenvol- taknak, hogy ily szép s kedves kör ritkán látható együtt. Báirak vagyunk azonban egyet — de csakis ezt — figyelembe ajánlani: a kissé gondosabb rende- zést; noha mi is beismerjük, hogy ily tömegben hol 8—10 colonne tánczol, nehéz rendet tartani.

Nyilatkozat.

A „Sepsi-Szent-Györgyön megjelenő „Székely Nemzet” idei 8-ik számának „Nyilttér” rovatában „Egy magyar pénzintézet érdekében” r.—r. jegyzéssel megjelent cikkben hivatkozás történik a „Brassó” mult évi 45. számában „Olesó pénz” czimen meg- jelent cikkre.

Szemből azon ott kifejezett állítással, mintha re- vezett cikket Vasady József ur írta vagy csak sugalmazta volna is, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy ez a valóságnak semmiben sem felel meg; mert Vasady József ur a hivatott cikk írásába sem közvetlenül, sem közvetve be nem folyt.

Ezzel tartoztam az igazságnak.

Kelt Brassóban 1886. január 18-án.

Szterényi József,

a „Brassó” felelős szerkesztője.

Helyi és vidéki hírek.

Időjárás. Ismét beállt a tavasz nálunk. Oly szépen permetezik az eső, akár márczius végén. Az utcákon locs-pocs, hogy alig járni.

Brassó város költségvetését a belügyminiszter helybenhagyta. De nem megjegyzés nélkül. A leirat tartalma következő: „Tekintettel arra, hogy felfolya- modók sem tettek a költségelőirányzat egyes concrét tételei ellen részletes kifogást, és különben is az idő előrehaladottsága folytán a költségelőirányzat egyes tételeinek tényleges változtatása a város háztartására zavarólag hatna: a költségelőirányzat egyes tételei ellen ezuttal kifogást tenni nem kívánok s nincs észre- vételem, hogy azok fogatnba vétessenek. Ezzel nem akarom azonban azt kifejezni, mintha a költségvetés- ben nyilvánuló városi vagyonkezelés módozatát általá- nosságban helyesnek találnám és fentartom magamnak, hogy határozatomat ezen — felfolyamodók kérelmében is hangsúlyozott irányban érdemlegesen meghozni s közölni majd a megindítandó tárgyalások alaján s ered- ményéhez képest fogom.

Szánkaverseny. Több nagy-utczai háztulajdonos fölkért annak közlésére, hogy, a nagy-utczában szánka- versenyt szándékoznak rendezni akadályokkal. Az akadályokról már előre gondoskodva van. A hó- buczkák lesznek azok. A jelentkezés határideje leg- közebb fog közzététetni.

Csöd. Egy minden tekintetben tiszteletnek és bi- zalomnak örvendezett czégünk: Schwarze és Bartha csödtöt jelentett be. Sajnáljuk ezen két derék polgár- tásunkat ért csapást. Csödbiztos Onáciu törvényszéki bíró, tömeggondnokok Harm th Lajos és Demjén ügy- védek.

Bartesch-monumentum: Beavatott körökben azt állítják, hogy ezen monumentum az uralgott hidegek alatt annyira befagyott, hogy két egymásután követ- kező nyárra léven szükség, annak kiolvásására, ezért halasztatik el annak elszállítása.

Kulturegyet. Az erdélyrészi magyar közmívelődési egyesület brassómezei fiókegyletének tagjai közül tag- sági díjakat befizették (XVIII kölemény): OrbánFerencz 2 frt, Erős Sándor 2 frt Kis Lajos, Türkös 2 frt, öz. Kelemen Károlyné, Türkös 1885-re 1 frt, Stadach Gyula alapító az első részlethez 4 frt. Esedékes kamatokból a brassói takaréks önégyelőző egylettől az ott letett összegek után 12 frt 18 kr. Összesen 23 frt 18 kr. — Az előbbi közlemény (e lapok 4-ik száma- ban) 1490 frt 80 kr. s egy régi ezüst huszas; a mos- tanival 1514 frt 7 kr egy régi ezüst huszas.

Sajtóper. A főügyészség a nagy-szebeni „Tri- buna” czimű román tulzó nationalista lap ellen sajtó- pert indított a kolozsvári sajtóbírósnál. Gratulálunk hozzá a t. kolega urnak!

Gyilkos kísérlet dynamittal. Breighen egy Valecsecs András nevű paraszt ember házába valaki dynamit-töltényt dobott, mely szétrobbant s a ház gazdáját súlyosan megsértette. A merénylő nyomára még eddig nem jutottak.

Poharazás közben. Hanáska András és Basa István klostranskibregi vinczellérek — a belovári kerületben Bozsó Mátyás nevű társukkal poharazás közben összeveszttek, s az egyik egy téglával addig ütötte a fejét, a másik egy késsel annyira összeszur- kálta, hogy a szerencsétlen meghalt. A csendőrség megtudta a történeteket és a gyilkosokat elfogta.

Borzasztó halál. Csákován Laczko Györgyöt szobájában egészen összeéve, holtan találták meg 11-én reggel. A szolgabíróság a kerületi orvos közbe- jöttével vizsgálatot tartván, konstataáltak, hogy Laczko megelőző este mánoros állapotban ment haza, s a kályhát szalmával valószínűleg úgy tele tömte, hogy a kicsapó lángoktól a kályha mellett levő ágy meggyul- ladt. Laczko az ajtó felé menekült, de mielőtt kinyit- hatta volna, összerogyott s holtra égett.

Motozás volt a „Tribuna” szerkesztőségében. F. hó 18-án másodsor is megtszítették e redakciót s nyomdát, mely alkalommal a lap 225-ik számának, melyben verézérik van a Kossuth kultuszról összes megtalált példányai lefoglaltattak.

Öngyilkosság. Helmstreit István, a zámolyi jegyző: Helmstreit György testvére vasárnap délután a zámolyi segédjegyző lakásán megölte magát. Előtte való szombat este mulatságban vett részt. Az ön- gyilkosság okául szerelmi but emlegetnek.

Kegyelmezés. A francia köztársaság elnöke, Grévy 11 politikai fogolynak kegyelmezett meg. Ezek közt vannak Michel Louisa és Krapotkin herczeg. Mi- chel Louisát 11-én szabadlábra helyezték, de ő a fogház igazgatójához intézett iratában tiltakozik a meg- kegyelmezés ellen.

Hajók összeütközése. A trieszti kikötőben a he- ves bórá-viharok következtében a „Capulet” nevű an- gol gőzös megerősítő láncza kettészakadt, minek kö- vetkeztében a gőzös a „Familia Haas” nevű hollandi shoonerba ütközött, s ezt jelentékenyen megrongálta. A „Capulet” is szenvedett sérüléseket. A hollandi shooner kára tetemes. A bórá ezenkívül még más kisebb-nagyobb bajokat is okozott.

Szerkesztő postája.

B. S. — Brassó. A mi késik, nem marad. Jö- vőre biztosan, Halasztottuk, mert nincs időhöz kötve.

Bodola. Legközelebb megy ez ügyben magán- levél. Addig csak türelem.

Köpecz. Levél ment; legközelebb részletesen.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

Sz. 427./1885. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. törv.-cikk 102. §-sa értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a brassói kir. járásbírósnak 8104./1885. szám a. kelt végrehajtást rendelő és a kir. bíróságnak kiküldetést tartalmazó végzése folytán Zikeli Henrik javára Foris Márton ellen 276 frt 73 kr tőke, ennek 1882. év márczius hó 1-ső napjától 6% kamatai és eddig összesen 54 frt 20 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 1704 frt 50 kr-ra becsült ingóságok, u. m. egy locomobil és ehhez tartozó cséplőgép, egy rostáló gép, egy vasalt szekér, valamint házi butorok nyilvános árverés útján el fognak adni.

Mely árverésnek a 8482./1885. számú

kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Krizba közsé házában leendő eszközökre 1886. évi január hó 27-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adni, a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhívattak, miszerint jogaikat az említett t.-cikk 111. és 112. §-sa alapján az árverezés megkezdéseig érvénytessék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1886. január 13-án.

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

(38) 1 1

Ügynökök

kerestetnek minden vidéki városban és helységben kedvelt sorsjegy-igérvények elárúsítására.

Ajánlatok: „Promessen“ cím alatt Schalek

Henrik hirdetési irodájába, Bécsbe küldendők.

(37a) 1 1

BÉRBE ADÓ

a szt.-János-utca 642. sz. alatt lévő,

a „Főrapporthoz“ címzett borház

1886. február 1-től kezdődőleg.

Bővebbet megtudhatni Járossy Jánosnál,
nagy-utca 519. sz. a.

(36) 2-3

ÉN, CSILLAG ANNA, 185 cmtr. hosszú, óriás-
Loreley-hajammal,

melyet saját találmányu kenőcsöm 14 havi használatából nyertem, bebizonyítottam köszönőlevelek ezreivel, melyek mindenkinek szabad betekintésre rendelkezésére állanak, hogy az mindennemű hajbetegségek ellen a legjobb s legbiztosabb szer, a hajhullás megakadályozására, a hajnöves előmozdítására, a fejbőr erősítésére, fejfájás, korpaképződés, kopaszfejltség, férfiaknál a bajusz és szakáll gyér volta ellen bámulatos eredményekkel használtatott. A leghíresebb szakértők elemzési bizonylatok betekinthetők. — Egy tégy ára 50 kr, 1 frt, 2 frt, használati utasítással együtt.

(2) 7-10

Széküldi postautóval v. a pénz előleges beküldésére minden világrészbe

Csillag és Társa gyára, Budapest, király-utca 26.

Kapható Brassóban: Kropácsy Ferencz fodrász úrnál, Nagy-utca 486. sz. a.

Egy házas telek

udvarral és kerttel

Bolonya, mester-utca 324. sz. alatt

(26) 3-3

szabad kézből eladó.

Ertekezhetni Bolonyában 37. szám alatt.

Kypta Ágoston

VIRÁG- és MAGKERESKEDÉSE

Brassón.

(39) 1 3

Báli, menyasszonyi, kézi és mellcsokrok friss élővirágokból,

finoman és elegánsul, szép papir-, selyem- vagy atlasz-manchettekbe kötve; hasonlóképpen **cotillioncsokrok, kaméliák, rózsák, ibolyák** stb. a legolcsóbb árak mellett kaphatók

Kypta Ágoston

virág- és magkereskedésében,

Brassóban, Felső-nagyutca 547. (Resch-féle házban.)

A V I S O

gőz- s cséplőgéptulajdonosoknak.

A sebesültek számára szolgáló első segély, összeállítva a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter ur 7361.—1885. számú rendelete alapján, mindenkor a legolcsóbb áron kapható

Stenner Frigyes

gyógyszertárban

az „Arany oroszlánhoz“
BRASSÓBAN.

(21) 3 3

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A farsangi évadra

(8) 9-15

báli-, menyasszonyi- és séta-ruhák (toilettek)
a legújabb divat szerint, gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy
női divat-termékben

BRASSÓBAN (a főtéren)

Ugyanott nagy készletben lévő satin mervelleux-ök, satin à Lyon és atlasok, selyem, bársony és plüschek; voile, crêpe és cachemirok fekete és minden divatos színekben; Matlace Chantilly (ujdonság!) oriental csipke szövetek és széles volánok; báli belépők és legyezők, virágok, chenilli, toil, arany, ezüst bouquettek és garnitúrák; rüsch, hattyu, szalag, ugy-szintén harisnyák és selyem keztyűk minden estéli színekben előnyös áron kaphatók.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Legjobb liszt,

kitűnő **ARADI** gyártmány

a legjobb minőségben

s legolcsóbb árak mellett, nagyban és kicsinyben
csak a

FUCHS B. lisztraktár-

ban kapható,

Nagy-utca, Ridély-féle házban.

Midőn kérem a nagyérdemű közönséget, lisztszükségletét nálam fedezni, méltóztassék meggyőződni, hogy a helyi piacon a legjobb s legolcsóbb, jó hírnevű aradi lisztek biztosított minőségben csak alulírtánál kaphatók.

(31) 2-3

FUCHS B.

NEIDLINGER G.

Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

NEIDLINGER G.
Brassó, nagy-utca, 492. szám alatt.

Az eredeti SINGER-féle varrógépek

— a világ legjobbjai, —

és egyszerű s tartós szerkezetük miatt minden más géppel szemben előnyben részesülnek.

Brassóban valódi minőségben kapható egyedül

Neidlinger G.

(20c) 1 —

üzég raktárában: Nagy-utca, 492. szám a att.